

Saat geç olmuştu. Gözlerini açık tutmakta zorlanan Descartes, artık uyuması gerektiğini düşündü ve yatağına doğru ilerledi. Tüm akşam ondan önce yaşayan filozoflarla ilgili okumalar yapmıştı. Rüyasında da onlardan biri olan Sextus Empiricus'u görmesi çok olası bir durumdu. İşte olmuştu rüyasında onu görüyordu ve onunla konuşmak için sabırsızlanıyordu.

Yanına doğru ilerleyip sakin bir şekilde selam verdi:

Descartes: Merhaba, ben Rene Descartes. Sizinle tanışma fırsatı bulduğum için çok mutluyum.

Sextus Empiricus: Merhaba, tanıştığıma memnun oldum. Nasılsınız?

Descartes: İyiyim teşekkrlersiz nasılsınız? Bir şeyler içmek ister misiniz?

Sextus Empiricus: Hayır teşekkür ederim. Benimle ne konuşmak istemiştiniz?

Descartes: Ben varlığım üzerine fazlasıyla düşündüm ve çalışmalar yaptım. Dünya'da var olan varlıklara ulaşımımız mümkün ve sorgulayıp cevap bulmak bir anlamda kolay ancak peki ya bu dünyada yalnız değilsek bilmediğimiz görmediğimiz canlılar varsa ve onlar hakkında bilgimiz yoksa olup olmadıklarından nasıl emin olacağız?

Sextus Empiricus: Kendi varlığından emin misin?

Descartes: Evet, olmamalı mıyım?

Sextus Empiricus: Nasıl emin olabiliyorsun?

Descartes: Varlığımdan kuşku duyuyordum ve bunun sonucunda kuşku duyabiliyorsam, bunu dşnebiliyorsam var olduğuma emin oldum.

Sextus Empiricus: O halde dünya dışı varlıkları dşnebiliyorsan onların varlığından da emin olabilirsin.

Descartes: Onların dşnebildiğinden nasıl emin olacağım?

Sextus Empiricus: Olamayacaksın. Ancak onların olmadığından da emin olamayacaksın.

Descartes: Ama bu durumda bir sonuca varamıyorum.

Sextus Empiricus: Her konu ile ilgili kesin bir sonuca varmak zorunda değilsin. Kuşku duyuyorsan ama olmadığından da kesin eminliğin yoksa bu konuyu bu şekilde bırakabilirsin.

Descartes: Nasıl yani? Bir sonuca varmadan nasıl karar vereceğim?

Sextus Empiricus: Var olduğuna da var olmadığına eşit şekilde yaklaşarak.

Descartes: Hem var hem yok mu diyeceğim?

Sextus Empiricus: Öyle de denebilir. Bir konudan kuşku duyuyorsan ve hiçbir şekilde kesin bir sonuca ulaşamıyorsan her iki seçeneğe de eşit değer verebilir ve konuyu bu şekilde askıya alabilirsin.

Descartes: Siz her konuda böyle mi yaklaşıyorsunuz?

Sextus Empiricus: Gördüğüm hiçbir şeyi inkâr etmem. Görebiliyorsam varlığından eminimdir. Bu oturduğum sandalye için yok diyemem. Ama bu sandalyenin rahat olup olmadığı ile ilgili kesin bir yargı savunamam.

Descartes: Genel geçer olarak yumuşak ve konforlu ise rahattır diyemez miyiz?

Sextus Empiricus: Ben diyemem, benim için rahat olsa bile bir başkası için rahat olmayabilir. İnkâr edilebilir bir durum. Herkesin “rahat” tanımı farklı olabilir. Bu durumda da herkes için bu sandalyenin rahatlığı kesin değildir.

Descartes: “Rahat” tanımı herkes için aynı değil midir? Eğer bir sandalye için konuşuyorsak, sert olmayan, rahatsız etmeyen ve konforlu olan “rahat” değil midir?

Sextus Empiricus: Evet rahattır ancak rahat olmaması da aynı derecededir.

Descartes: Az önce de bahsettiğiniz eşit değer vermek konusu gibi mi?

Sextus Empiricus: Evet, tam olarak öyle. Sandalyenin rahat olmasına da olmamasına eşit değer veriyorum.

Descartes: Görüşlerinizi benimle paylaştığınız ve bu zamanı ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Başka bir zaman yeniden görüşmek dileğiyle.

Gözlerini açtığı anda rüyasının etkisindeydi. Uyumadan önce okuduklarının etkisiyle zamanda yolculuk yapar gibi başka bir zaman dilimine gitmiş ve ondan önce yaşamış olan bir filozofla sohbet etmişti. Bu onun için inanılmaz değerli bir şeydi. Çalışmalarına devam etmek için masasına döndü.

